

**ПРИВАТНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«КИЇВСЬКИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

СИЛАБУС

ФІЛОСОФІЯ

Галузь знань	22 Охорона здоров'я
Спеціальність/освітня програма	221 Стоматологія/ ОП “Стоматологія” 2024
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Форма здобуття освіти	Денна
Семестр (семестри)	2

Загальна інформація	
Кафедра	Кафедра соціально-гуманітарних дисциплін
	завідувач кафедри: к.істор.н., доц., Зеленцова Світлана Миколаївна
	Адреса: м. Київ, вул. Бориспільська, 2
	Сайт
Викладач (викладачі)	Пилипенко Світлана Павлівна, s.pylypenko@kmu.edu.ua
Портфоліо викладача	https://docs.google.com/presentation/d/1KkRIBBwUESLxCeR7omQ2c90H11jWJ7taGI5XE4iHGL0/edit#slide=id.p1
Консультації	Консультації проводяться викладачем кафедри, який закріплений за академічною групою відповідно до розподілу педагогічного навантаження.

Загальна характеристика освітнього компонента	
Анотація	«Філософія» – освітній компонент, який впливає на формування світогляду, життєвих орієнтирів, розвиває вміння адаптуватися до нових інформаційних, технологічних парадигм, є чинником формування внутрішньої свободи особистості. Сучасне суспільство потребує професійно підготовлених лікарів, які матимуть інтелектуально розвинутий світогляд, відповідний рівень творчого потенціалу, володітимуть здатністю самостійно приймати рішення у предметно-практичній і духовно-теоретичній сферах. «Філософія» – міждисциплінарне цілісне знання і повинна компенсувати крайнощі професійної спеціалізації і тим самим сприяти формуванню освіченого спеціаліста, здатного працювати в умовах професійної мобільності, який вміє відійти від стереотипів і запропонувати нові ідеї і рішення.
Мета та цілі	Метою вивчення навчальної дисципліни є світоглядно-методологічна підготовка студентів-медиків, формування їх філософської культури як теоретичного підґрунтя університетського рівня освіти, формування вміння застосовувати

	гуманітарні знання у тих сферах практичної діяльності, що вимагають аналітичних і гуманітарних навичок та актуалізація національної свідомості майбутньої української еліти. Основними цілями вивчення дисципліни «Філософія» є: - залучити здобувачів освіти до світоглядної та методологічної культури, накопиченої людством за всю історію свого існування, показати цілісний, інтегративний характер знань про навколишній світ; – навчити самостійно орієнтуватись в палітрі філософських напрямків, течій і шкіл; - сформувати вміння співвідносити філософські, світоглядні ідеї та теорії з практикою суспільного життя, професійною діяльністю в галузі охорони здоров'я тощо; - навчити методологічно використовувати уроки пізнавального досвіду у професійній діяльності; - розвинути переконання про принципову важливість для кожної людини її духовної самоідентифікації, громадянської й професійної самоідентифікації на засадах гуманізму та культури; - створити належну теоретичну основу для вільного світоглядного самовизначення кожного молодого людини.
Вид	Обов'язковий освітній компонент
Передумови (пререквізити) вивчення освітнього компонента	Для успішного опанування освітнього компонента здобувач освіти повинен мати ґрунтовні знання з загальноосвітніх предметів які вивчаються в межах програми повної загальної середньої освіти зокрема: «Історія України» «Всесвітня історія».
Постреквізити вивчення освітнього компонента	Освітній компонент «Філософія» закладає основи для опанування здобувачем освіти наступних освітніх компонентів: «Біоетика», «Медична деонтологія», «Філософія науки» та використання філософських знань для формування професійної ідентичності стоматолога.
Матеріально-технічне забезпечення	Інтерактивні навчальні програми та системи: ноутбук –1 шт., інтерактивна дошка, презентації лекцій, навчальні відео.
Інші вимоги до здобувачів освіти	На навчальних заняттях здобувач освіти має бути одягнений в медичну форму (медичний халат, хірургічний костюм тощо) та змінне взуття; - мати чистий одяг та взуття; - мати зачіску з охайним виглядом, акуратно заправленим під медичну шапочку, чисті руки з коротко підстриженими нігтями. У разі змішаної форми навчання, вводяться додаткові правила: - здобувач освіти повинен під'єднуватись до занять в охайному одязі; - у приміщенні, з якого здобувач освіти приєднується до класу через відео зв'язок має бути достатнє освітлення та відсутні зайві відволікаючі звуки. Здобувач освіти повинен мати робочий зошит, ноутбук або інший пристрій з підключенням до мережі інтернету (телефон, планшет тощо), корпоративну електронну адресу.
Інформація для осіб з особливими освітніми потребами	При наявності особливих освітніх потреб здобувач освіти до початку вивчення цього освітнього компонента має звернутись до завідувача кафедри та до деканату відповідного факультету: Зеленцова Світлана Миколаївна s.zelentsova @kmu.edu.ua
Обсяг освітнього компонента	

Загальний	Лекції	Практичні/лабораторні/ семінарські заняття	Самостійна робота	Вид підсумковог о контролю
Академічних годин: 90	20	20	50	Залік
Кредитів ЄКТС: 3,0				
Норми та правила				
Правила відвідування занять Правила відвідування занять здобувачами освіти регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу у Приватному вищому навчальному закладі «Київський медичний університет». У разі викладання освітнього компонента з використанням інформаційно-комунікаційних технологій кожен здобувач освіти має підключатися до Google Classroom та Google Meet через корпоративну електронну адресу (з доменом @kmu.edu.ua).				
Правила поведінки та активності на заняттях, вимоги до зовнішнього вигляду та одягу Здобувач освіти зобов'язаний: - дотримуватись законодавства України, Статуту та Правил внутрішнього розпорядку Університету, вимог з охорони праці, пожежної безпеки та правил безпеки під час воєнного стану https://kmu.edu.ua/pravila-bezpeki-pid-chas-voyennogo-stanu/; - виконувати вимоги навчального плану, графіку навчального процесу; - систематично оволодівати знаннями, практичними навичками, професійною майстерністю, підвищувати загальний і культурний рівень; - у двотижневий термін відпрацьовувати пропущені заняття; - дбайливо ставитися до власності кафедри та Університету (інвентар, навчальне обладнання, книги, прилади, приміщення), а також до своїх документів (студентського квитка, індивідуального навчального плану тощо); - дотримуватися норм етики і моралі, не вживати нецензурну лексику, вести себе з честю, утримуватись від дій, які б заважали іншим здобувачам освіти чи працівникам кафедри виконувати свої обов'язки; - підтримувати чистоту і порядок в приміщеннях та на території кафедри; - приходити на заняття не пізніше, ніж за 10 хв. до початку; - знаходитись в Університеті в діловому одязі. На навчальних заняттях здобувач освіти має бути одягнений в медичну форму (медичний халат, хірургічний костюм тощо) та змінне взуття; - мати чистий одяг та взуття; - мати зачіску з охайним виглядом, акуратно заправленим під медичну шапочку, чисті руки з коротко підстриженими нігтями. У разі змішаної форми навчання, вводяться додаткові правила: - здобувач освіти повинен під'єднуватись до занять в охайному одязі; - у приміщенні, з якого здобувач освіти приєднується до класу через відео зв'язок має бути достатнє освітлення та відсутні зайві відволікаючі звуки.				
Дотримання академічної доброчесності для всіх учасників освітнього процесу Всі учасники освітнього процесу мають дотримуватись Положення про академічну доброчесність у ПВНЗ «Київський медичний університет».				
Організація самостійної роботи Самостійна робота - це вид розумової діяльності, за якої здобувач освіти самостійно (без сторонньої допомоги) опрацьовує навчальний матеріал, тему заняття, вирішує задачу або виконує завдання на основі знань, отриманих з підручників, книг, наукових статей, лекцій і практичних занять. Теми освітнього компонента для самостійного вивчення, передбачені силабусом, виносяться на підсумковий контроль (залік) або на останнє семестрове заняття згідно із силабусом, а також можуть опрацьовуватися разом із навчальним матеріалом під час проведення семінарських занять, зокрема включатися до змісту тестової складової практичного заняття.				
Оскарження результатів оцінювання Здобувач освіти у разі незгоди з оцінкою має право оскаржити результати підсумкового оцінювання шляхом подання відповідної заяви на апеляцію відповідно до Положення про				

організацію освітнього процесу у Приватному вищому навчальному закладі «Київський медичний університет».

Результати вивчення освітнього компонента (далі - РВОК)		
Знання:	Код	Назва РВОК
	ЗН1	Знати понятійно-теоретичний апарат філософських знань (поняття, закони, теорії, метод, методологія та логіка пізнання і діяльності)
	ЗН2	Володіти знаннями загальних особливостей та основних етапів становлення і розвитку світової філософії та філософської думки в Україні
	ЗН3	Знати процес становлення різних типів, рівнів, форм світогляду
	ЗН4	Засвоїти знання механізмів розвитку та взаємодії природних, соціальних та пізнавальних процесів
	ЗН5	Опанувати ключові філософські проблеми та сучасні підходи до їх вирішення
	ЗН6	Знати суть взаємодії філософії та медицини та головні медико-філософські проблеми
Вміння:	В1	Вміти застосовувати загальні методи пізнання та діяльності: аналіз-синтез, індукція-дедукція, сходження від конкретного до абстрактного
	В2	Володіти методикою синтезування знання з фахових та гуманітарних дисциплін у цілісне світосприйняття та світорозуміння на основі набутого філософського знання
	В3	Вміти аналізувати проблеми та процеси, що пов'язані з суспільним життям
	В4	Використовувати критичне мислення і формувати логічно обгрунтовану власну позицію щодо актуальних проблем сьогодення.
Практичні навички:	ПН1	Застосовувати понятійно-теоретичний апарат філософії у практичній діяльності
	ПН2	Застосовувати прийоми ведення дискусії, полеміки, діалогу
	ПН3	Ставити питання, розглядати парадокси, альтернативи, протиріччя, застосовувати логічне і клінічне мислення
	ПН4	Застосовувати набуті знання у процесі наукової та практичної (професійної) діяльності
	ПН5	Проводити самонавчання і займатися науковою роботою

Вклад РВОК до формування загальних (ЗК) та спеціальних компетентностей (СК) відповідно до Освітньої програми (далі ОП)			
Компетентності	Код компетентності	Назва компетентності	РВОК (вказати коди)
Загальні компетентності	ЗК1	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу	ЗН1, ЗН4, ЗН5, В1, В2, В3, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4
	ЗК6	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	ЗН1, ЗН4, ЗН5, В1, В2, В3, ПН1, ПН2, ПН3, ПН4

	ЗК7	Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.	ЗН1, ЗН5, ЗН6, В3, В4, ПН4, ПН5
	ЗК10	Здатність бути критичним і самокритичним.	ЗН1, ЗН4, В1, В2, В4, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5.
	ЗК14	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні	ЗН2, ЗН4, ЗН5, В2, В3, В4, ПН2, ПН3.
	ЗК16	Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких проявів недоброчесності.	ЗН4, В2, В3, В4, ПН4.
Спеціальні (фахові компетентності)	СК17	Спроможність до правового забезпечення власної професійної діяльності.	ЗН1, ЗН4, В2, В3, В4, ПН3, ПН4, ПН5.

Знаходження РВОК до програмних результатів навчання (ПРН), визначених у ОП

Назва ПРН		Перелік синдромів та симптомів; захворювань; станів; невідкладних станів; досліджень; медичних маніпуляцій, вказаних у додатках (списках) до ОП за наявності списків.	РВОК (вказати коди)
ПРН18	Усвідомлювати та керуватися у своїй діяльності громадянськими правами, свободами та обов'язками, підвищувати загальноосвітній культурний рівень.	-	ЗН2, ЗН3, ЗН4, ЗН5, В2, В3, В4, ПН2, ПН3, ПН4, ПН5.

Схема організації освітнього компонента

Лекційний блок

№ з/п	Тема лекції	Кількість годин
2 семестр		
1	Предмет філософії. Філософія та світогляд	2
2	Філософія Стародавнього світу	2
3	Філософія Середньовіччя та доби Відродження	2
4	Філософія Нового часу та німецька класична філософія. Криза раціоналістичного мислення	2
5	Історія філософії України	2
6	Філософська онтологія	2
7	Свідомість як філософська проблема	2
8	Гносеологія	2
9	Філософська антропологія	2

10	Культура як філософська проблема	2
Практичні / семінарські		
№ з/п	Тема заняття	Кількість годин
2 семестру		
1	Принципи академічної доброчесності та переваги чесного навчання. Предмет філософії. Філософія та світогляд	2
2	Філософія Стародавнього світу	2
3	Філософія Середньовіччя та доби Відродження	2
4	Філософія Нового часу та німецька класична філософія. Криза раціоналістичного мислення	2
5	Історія філософії України	2
6	Філософська онтологія	2
7	Свідомість як філософська проблема	2
8	Гносеологія	2
9	Філософська антропологія	2
10	Культура як філософська проблема	2
Самостійна робота (СР)		
№ п/п	Вид СР	Рекомендований розподіл відсотків кількості годин, відведених на СР
1	Підготовка до аудиторних занять (опрацювання теоретичного матеріалу, робота з навчальною літературою, методичними рекомендаціями, робочими зошитами тощо)	40%
2	Підготовка до підсумкового контролю	20%
3	Опрацювання тем освітнього компонента, які передбачені для самостійного вивчення.	40%
Теми освітнього компонента для самостійного вивчення		
№ п/п	Тема	
1	Філософія та світогляд. Світогляд сучасного лікаря: міфи, очікування, реальність	
2	Зв'язок стародавніх філософсько-релігійних вчень Сходу і Заходу з медициною	
3	Антропологічні та соціальні ідеї у філософії Нового часу.	
4	Теоретична розробка діалектики у Німецькій класичній філософії	
5	Посткласична філософія сер. XIX-поч. XX ст. та основні напрямки філософії XX-XXI ст.	
6	Проблема реальності буття. Знання як об'єкт філософського розуміння	
7	Психофізична проблема у філософії та медицині	
8	Аксіологічна складова у медичному пізнанні. Цінності у діяльності лікаря.	
9	Медичні аспекти глобальних проблем сучасної цивілізації	
10	Медицина і виховання людини. Становлення особистості людини.	

Використання платформи PrExam при вивченні освітнього компонента	
Умови допуску до підсумкового контролю	На кожному практичному занятті здобувач освіти зобов'язаний пройти тестування на освітній платформі PrExam за відповідною темою заняття.

	Критерій «склав» для тесту за відповідною темою складає 85% правильних відповідей. До підсумкового контролю допускається здобувач освіти який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок складає не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2»)) від загальної кількості занять).				
Вимоги до роботи на платформі PrExam	Здобувач освіти має бути зареєстрованим користувачем платформи PrExam https://prexam.kmu.edu.ua/ . Платформа використовується для тестування здобувачів освіти з тем освітнього компонента, проведення екзаменаційного тестування.				
Підготовка до першого та другого етапів ЄДКІ: Крок 1; іспит з англійської мови професійного спрямування; Крок 2.	Не передбачено				
Підготовка до другого етапу ЄДКІ: об'єктивний структурований практичний (клінічний) іспиту (ОСП(К)І)	Не передбачено				
Система оцінювання					
Оцінювання поточної успішності здобувача освіти здійснюється на кожному занятті шляхом виставлення до журналу академічної успішності оцінки за 4 бальною шкалою (5,4,3,2). Оцінка за практичне заняття складається з наступних компонентів: - тестовий контроль в Гугл формі: де «склав» - 1 бал, «не склав» – 0 балів; - теоретична частина: 0, 1, 2 балів; - практична частина: 0, 1, 2 балів.					
Рекомендований регламент проведення та критерії оцінювання поточної успішності					
Теоретична частина		Практична частина (виконання практичних навичок, маніпуляцій, вирішення ситуаційних задач, робота з робочим зошитом тощо)		Тестовий контроль на платформі PrExam	
Бал	Дескриптор	Бал	Дескриптор	Бал	Дескриптор
2	Здобувач освіти вільно володіє навчальним матеріалом і термінологією. Правильно та змістовно висловлює свої думки, дає вичерпні точні відповіді на поставлені запитання	2	Безпомилково виконує практичні навички, маніпуляції, розв'язує поставлені задачі.	1	Тестові завдання складені на 85-100%
1	Здобувач освіти має ґрунтовні знання, вміє застосовувати їх на практиці, але допускає неточності, окремі помилки у формулюванні відповідей. Не може викласти думку, але на запитання з підказками відповідає правильно.	1	Під час виконання практичних навичок, маніпуляцій, розв'язування поставлених задач допускає помилки.		
0	Здобувач освіти має прогалини в знаннях з теми. Замість чіткого змістовного визначення пояснює матеріал на побутовому рівні. Не наводить приклади.	0	Під час виконання практичних навичок, маніпуляцій, розв'язування поставлених задач допускає значні та критичні помилки.	0	Тестові завдання складені менше ніж на 85%
Форма контролю «Залік» (освітній компонент вивчається протягом одного семестру):					
Якщо освітній компонент вивчається протягом одного семестру і завершується формою контролю – «залік», то підраховується середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття, і конвертується у 200-бальну шкалу та в оцінку ECTS, після чого результат фіксується в журналі академічної успішності. У відомості обліку успішності проставляються набрані здобувачем освіти бали за 200-бальною шкалою та оцінка в системі ECTS. Оцінка А, В, С, D, Е виставляється здобувачу освіти, який не має пропущених та невідпрацьованих занять та у якого середнє арифметичне оцінок за поточну успішність не менше, ніж 3.0 (допускається наявність не більше 10% негативних оцінок («2»)) від загальної кількості занять), що відповідає 120 балам згідно 200-бальної шкали. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин, кредитів та оцінкою за освітній компонент за шкалою ECTS. В індивідуальний навчальний план та відомість викладач вносить оцінку у день складання заліку. Оцінка Fx, F виставляється здобувачу освіти, який має невідпрацьовані пропущені заняття та (або) середнє арифметичне всіх оцінок за кожне заняття менше ніж 3,0. Такий самий запис робиться і в індивідуальному навчальному плані здобувача освіти з обов'язковим внесенням кількості годин (кредитів), набраних балів. Fx* - виставляється здобувачу освіти якщо: - форма контролю: залік або іспит; - кількість «нб» (з неповажної причини) або «2» НЕ перевищує 50% від загальної кількості оцінок. F** - виставляється здобувачу освіти якщо: - форма контролю: залік або іспит; - кількість «нб» (з неповажної причини) або «2» - 50% та більше від загальної кількості оцінок;					

- якщо здобувач освіти тричі не склав підсумковий контроль.				
Оцінювання індивідуальної роботи здобувача вищої освіти.				
Бали за індивідуальну роботу (завдання) зараховуються здобувачу освіти лише за умови успішного виконання, захисту, оприлюднення та документального підтвердження виконаної роботи. Кількість балів, яка нараховується за різні види індивідуальних завдань, залежить від їх обсягу та значимості, але становить не більше 12 балів (Визначено Положенням про організацію освітнього процесу), які додаються до підсумкової оцінки з освітнього компонента за рішенням завідувача кафедри. При цьому, максимальна сума балів, яку може отримати здобувач освіти за освітній компонент, не перевищує 200 балів. Індивідуальні бали за різні види діяльності не додаються і не сумуються.				
Оцінювання	Складові	Середнє арифметичне з оцінок за кожне заняття всіх семестрів	Конвертація у 200-бальну шкалу	Оцінка ECTS з освітнього компонента
Поточна успішність	Аудиторні заняття (лабораторні, семінарські, практичні заняття, самостійна робота)	5	200	A (зараховано)
		4.0-4.99	160-199	B, C (зараховано)
		3.0-3.99	120-159	D, E (зараховано)
		0-2.99	0-119	Fx, F (не зараховано)
*відповідно до таблиці «Шкала перерахунку оцінок за поточну успішність за чотирибальною системою у 200-бальну систему оцінювання для освітніх компонентів, що закінчуються проміжним заліком/заліком»				
Система оцінювання / Grading system				
Бали за шкалою Університету / University grading scale	Оцінка ECTS / ECTS grade	Дескриптор / Descriptor	Зарахування кредитів / Awarding of credits	
180 - 200	A	Відмінно / Excellent	Зараховано / Passed	
170 - 179	B	Дуже добре / Very Good		
160 - 169	C	Добре / Good		
141 - 159	D	Задовільно / Satisfactory		
120 - 140	E	Достатньо / Sufficiently		
100 - 119	Fx	Незадовільно - з можливістю повторного складання підсумкового контролю / Unsatisfactory with possible re-passing of final assessment	Не зараховано / Failed	
1 - 99	F	Незадовільно - з обов'язковим повторним вивченням дисципліни / Unsatisfactory with the mandatory repeated study of discipline		

Інформаційні ресурси	
Основна література	1. Шепетяк, Олег, Шепетяк Оксана. Філософія: підручник. – Львів: Місіонер, 2020. – 784 с. https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1iBmSWP25_XFHV5acO5WznV0UED3QiZxc
	2. Філософія: підручник / В.С. Бліхар, М.М. Цимбалюк, Н.В. Гайворонюк, В.В. Левкулич, Б.Б. Шандра, В.Ю. Свищо. Вид. 2-ге, перероб. та доп. – Ужгород: Вид-во УжНУ «Говерла», 2021. – 440 с.
Допоміжна література	1. Петрушенко В.Л. Філософія: Підручник. – Львів: ПП «Магнолія 2006», 2025. – 504 с. 2. Данильян О. Г. Філософія : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – 3-тє вид., переробл. – Харків : Право, 2020. – 432 с. 3. Халапсіс О. В. Філософія : підруч. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2023. 196 с
Перелік питань до підсумкового контролю (теоретична та практична складова)	https://docs.google.com/document/d/1qCOWRDh_rAcl083r_a0TckGHFzD0Rh63/edit
Корисні посилання	1. Освітній модуль для підготовки здобувачів до складання ЄДКІ та Крок 3 ДНП «Центр тестування» https://test.testcentr.org.ua/ 2. Державний експертний центр МОЗ України. Галузеві стандарти та клінічні настанови https://www.dec.gov.ua/cat_mtd/galuzevi-standarti-ta-klinichni-nastanovi/ 3. DataIsland - інноваційний інструмент аналізу різних текстових (навчально-методичних, наукових) даних за допомогою штучного інтелекту на онлайн платформі: https://ua.dataisland.academy/invite-login?code=5a43c3d3759d41caa54eb756b2da2470

Методичні рекомендації для підготовки до занять	https://drive.google.com/drive/u/1/folders/1_MCg0V_canp-mabbR2hem_-obyA3VtF
Конспекти (презентації) лекцій	https://sites.google.com/d/1BybQBXy7mt55oEL0GylUL5bwYSiA6Ke2/p/1iGSBJNJe71tougMtl8u2UnZ0X3W1gVFy/edit
Спілки та об'єднання за профілем (стейкхолдери)	https://filosof.com.ua/ https://nmuofficial.com/zagalni-vidomosti/kafedri/kafedra-philosophy-bioethics-and-history-of-medicine/
Міжнародні ресурси (стейкхолдери)	https://human.phd.uj.edu.pl/uk_UA/o-nas
Зворотний зв'язок	Пилипенко Світлана Павлівна, s.pylypenko@kmu.edu.ua

Силабус обговорено та затверджено на засіданні кафедри
від «27» серпня 2025 р. (протокол №1)